

Datum: 2025-05-06
Diarienummer: 2025-4316-2

Mottagare:
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM
Referens: Ju2025/00400

Ett nytt regelverk för uppsikt och förvar (SOU 2025:16)

Säkerhetspolisen har tagit del av betänkandet och har följande synpunkter.

Förstärkta tvångsbefogenheter för omhändertagande av pass och andra identitetshandlingar bör införas i utlänningslagen

Tillgången till pass eller en annan identitetshandling är av mycket stor vikt för Säkerhetspolisen i verkställighetsarbetet. Inte sällan undanhåller utlännningar som har ett avlägsnandebeslut sådana handlingar i syfte att undgå verkställighet, vilket avsevärt försvårar verkställighetsarbetet. Skyldigheten för en utlänning att inom ramen för ett uppsiktsbeslut lämna ifrån sig pass och andra identitetshandlingar bygger på frivillighet från utlänningsens sida. Säkerhetspolisen har i dagsläget möjlighet att i egenskap av verkställande myndighet besluta om att en utlännings pass eller annan identitetshandling ska omhändertas med stöd av 9 kap. 5 § utlänningslagen (2005:716). I samband med att Säkerhetspolisen verkställer ett förvarsbeslut genomförs normalt sett en kroppsvisitation med stöd av 19 § polislagen (1984:387), varvid eventuella identitetshandlingar som påträffas kan tas om hand. Någon motsvarande befogenhet att företa kroppsvisitation i syfte att verkställa ett beslut om omhändertagande av pass eller annan identitetshandling saknas däremot i de fall utlänningen endast ställs under uppsikt. En sådan diskrepans är givetvis otillfredsställande, sett till betydelsen av pass och andra identitetshandlingar för verkställighetsarbetet. Säkerhetspolisen anser därför att en bestämmelse bör införas i utlänningslagen som ger den verkställande myndigheten befogenhet att kroppsvisitera utlänningen i syfte att på ett effektivt sätt kunna verkställa ett beslut enligt 9 kap. 5 § utlänningslagen om omhändertagande av pass och andra identitetshandlingar.

Säkerhetspolisen bör ges behörighet att besluta om externplacering i vissa säkerhetsärenden

Säkerhetspolisen anser att den nu föreslagna ordningen som ger Säkerhetspolisen rätt att fatta interimistiska beslut i säkerhetsärenden om placering är bra. Säkerhetspolisen vidhåller emellertid att det vore mer ändamålsenligt att låta det ankomma på Säkerhetspolisen att besluta om externplacering av en utlänning i de fall Säkerhetspolisen förfogar över information om utlänningen som medför att det redan i samband med att vederbörande tas i förvar finns skäl för sådan placering. De skäl som har presenterats i betänkandet emot en sådan lösning är inte tillräckliga enligt Säkerhetspolisen.

Säkerhetspolisen bör ges ett större inflytande över möjligheterna till permission i säkerhetsärenden

Vad gäller föreslagen möjlighet för Migrationsverket att bevilja utlänningen permission anser Säkerhetspolisen att det bör övervägas om inte Säkerhetspolisen är bäst lämpad att besluta om permission i de fall förvarsbeslutet har meddelats av Säkerhetspolisen. Säkerhetspolisen torde ofta

Datum: 2025-05-06

Diarienummer: 2025-4316-2

ha sådan information om utlänningen i fråga som gör myndigheten bäst lämpad att bedöma eventuella risker kopplade till en permission. Under alla omständigheter bör det framgå av författningstexten att Migrationsverket i de fall Säkerhetspolisen har beslutat om förvar *ska* inhämta myndighetens synpunkter innan frågan om permission avgörs samt att Säkerhetspolisens yttrande ska tillmätas avgörande vikt.

Övrigt

Slutligen ser det ut som att ordet Säkerhetspolisen har fallit bort på sidan 62 i den föreslagna bestämmelsen 7 kap. 7 c § andra stycket. På sidan 320 framgår att avsikten är att såväl Säkerhetspolisen som Migrationsverket ges en uppgiftsskyldighet i förhållande till Polismyndigheten om ett beslut om förstärkt uppsikt upphör eller ändras.

Detta remissvar har beslutats av chefsjuristen Per Lagerud. Verksjuristen Emma Odevall har varit föredragande.